

ERDÉLYI ÖRMÉNY GYÖKEREK füzetek

Az Erdélyi Örmény Gyökerek Kulturális Egyesület

havonta megjelenő kiadványa

VIII. évfolyam 83. szám

2004. január

„Emlékek nélkül, népeknek híre csak árnyék,,,”

(Vörösmarty Mihály)

A Fővárosi Örmény Klub minden hónap 3. csütörtökén 17 órakor

- hívottan és hívatlanul –

- mindenkit szeretettel vár a

Budapest, V. Semmelweis utca 1-3. I. emeleti zeneterembe

Lapunk az interneten: www.magyar-orm.axelero.hu honlapon.

Elektronikus levélcímünk (E-mail): magyar.ormeny@axelero.hu

Elektronikus levélcímünk (E-mail): magyar.ormeny@mail.datanet.hu

Az örmény esküvő üzenete

Az elmúlt évben a magyar katolikus egyház „holtomiglan-holtodiglan” alapgondolattal a házasságra kívánta felhívni a figyelmet. Ilyen törekvést nem lehet csupán egy évre korlátozni, annak folyamatosan kell érvényesülnie.

Az örménység egyik megtartó ereje a család volt. Ezért is van körünkben jelentőségük a családok történetét tárgyaló könyveknek. Így ebben az évben - a Kovács Géza római katolikus lelkész hagyatékában fennmaradt szöveg alapján - az örmény esküvői szertartásból emelünk ki gondolatokat, hogy a házasságok tartósságát, a családok összetartozását ezzel is segítsük. Az örmény esküvői szertartás a békéért való mindig szokásos könyörgés és a Szentháromság dicsőítése után a gyűrűk megáldásával kezdődik:

„Ezeknek a gyűrűknek a kölcsönös ajándéka legyen a biztosíték a szent házaseslet fundamentumának a szilárdságában...”

Az ima után egy énekben Krisztushoz fordulnak:

„...ki telve van irgalommal.”

Gondolkozunk el az áldóima kifejezésén: „kölcsönös ajándék...” A gyűrűk felhúzásakor a következő szöveg hangzik el:

„Az Úr kézenfogta Évát és Ádámnak adta...”

Amit Isten egybekötött, ember szét ne válassa!”

Dr. Sasvári László

Az új kolozsvári főkonzul

Régóta tartozunk olvasóinknak azzal, hogy a Magyar Köztársaság kolozsvári főkonzulátusán történt személyi változásról beszámoljunk. Ezúttal pótoljuk.

Bálintné Kovács Júlia (Kolozsvár)

Örségváltás

Az ősz változást hozott a Magyar Köztársaság kolozsvári Főkonzulátusa életében. Távozott régi

barátunk, Alföldi László, aki - mint arról a Füzetek 2002. áprilisi számában is hírt adtunk a „Gondoskodó emberi kapcsolatok” című írásban - segítőkészségével, ha csak tehette, támogatta Egyesületünket, Baráti Társaságunkat. Őt magánemberként is mindig visszavárjuk, kedves feleségével, Kopacz Máriával együtt.

Az elválás okozta szomorúságban aztán vigasztalólag hatott a hír, hogy helyébe a már évek óta konzulként itt dolgozó Cseh Áron lép, a neves kolozsvári képzőművész Cseh Gusztáv fia. Kérem, olvassák el „székfoglaló” beszédét.

Budapest, Kolozsvár, Temesvár 1956-ja

Megtiszteltetés számomra, hogy a Magyar Köztársaságnak és az egész világ magyarságának közös nemzeti ünnepén ma itt köszönhetem Önöket.

Október 23-a, az 56-os forradalom és szabadságharc emléknapja, az a nagy magyar ünnep, amely nemcsak nekünk, de a 20. század világtörténetében minden nép közös ünnepe. Mert ez a nap a terror és az elnyomás elleni hősi küzdelemre, a szabadság szeretetére emlékeztet valamennyiünket. Az 1956-os magyar forradalom nélkül ma Európa sem lenne az a szellemi, gazdasági és politikai közösség, amelyben nemzeteinknek helye van.

Ezt a küzdelmet idézik fel a kortársnak, Albert Camus-nek híressé vált sorai:

„A legázolt, bilincsbe vert Magyarország többet tett a szabadságért és igazságért, mint bármelyik nép a világon az elmúlt 20 esztendőben. Ahhoz, hogy ezt a leckét megértse a fülét betömő, a szemét eltakaró nyugati társadalom, sok magyar vérnek kellett elhullnia - s ez a vérfolyam most már alvad az emlékezetben. A magára maradt Európában csak úgy maradhatunk hívek Magyarországhoz, ha soha és sehol el nem áruljuk, amiért a magyar harcosok az életüket adták, és soha, sehol - még közvetve sem - igazoljuk a gyilkosokat. Nehéz minékünk méltónak lenni ennyi áldozatra.”

Az 56-os elődeink, a forradalom bukása után kivégzettek, meghurcoltak és elüldöztetettek százezrei, az erdélyi magyarok ezrei a velük szenvedő románokkal együtt kerültek a börtönbe, vagy a bitófa alá. Ők voltak azok, akik az aradi vértanúk áldozatához közösen tették hozzá a magukét. Mert ők sem hősnék születtek, csak reménytelenül szabadnak, akikre a hősi napok múltával lesből csapott le a szabadságtól rettegő hatalom.

A nagy nyugati nemzetek győztes forradalmakra, régi hódításokra és új, világtörténelmi győzelmekre emlékeznek. Mi, magyarok október hónapban két, világa szóló és a leveretésben is győztes forradalmunkra emlékezünk. Az 1848-as forradalomra, szabadságharcra és az 1956-os forradalomra.

Arad után Budapestre, melyről Örkény István ezt írta: „A kerek világon, minden térképen és glóbuszon ma átírják a nevedet, Budapest. Ez a szó már nem egy várost jelöl. Budapest ma annyit tesz, mint hősiesség. Budapest minden nyelven a világnak azt jelenti: hűség, önfeláldozás, nemzeti becsület. Kívánom én is: légy mindörökké olyan, amilyen ma vagy, Budapest. Büszke és bátor emberek tanyája, magyarok jó útra vezérlője, az emberi fajta csillagfénye.”

És amikor az 56-os Budapestre és az egész Magyarországra gondolunk, akkor Kolozsvárra, Temesvárra és Erdélyre is gondolnunk kell, kegyelettel hajtva meg fejünket az áldozatok emléke előtt.

Mert a magyar forradalmat itt is ezrek és ezrek éltették, hogy aztán megbüntesse őket is a hatalom megfélemlítő ereje. Emlékezzünk azokra is, akik november 1-jén Halottak Napján a Házsongárdi temetőben rótták le kegyeletüket az elhunytak előtt, és akik közül ezért többen hat év börtönnel fizettek. És gondoljunk azokra is, akiket csak később vettek őrizetbe, s ítélték el

18,15, 20 év kényszermunkára, magyar és román parasztokat, munkásokat, egyetemi hallgatókat, főpapokat és írókat.

Az épségben megmaradt 48-as honvédszászlók nemcsak múzeumi kincseink, hanem az egész nemzet öröksége. Az az 56-os lyukas zászló pedig, amely ma Strasbourgban az Európa Tanács székhelyét ékesíti, már régen a közös Európa egyik szép jelképe. Aminthogy talán az sem véletlen, hogy akik '89-ben, Romániában valóban forradalmat csináltak, ugyancsak a maguk lyukas lobogói alatt haltak hősi halált.

Nagy örömmre szolgál, hogy bár az elmúlt évek során már személyesen is megismerkedhettem a jelenlévők legtöbbszörrel, a mai ünnepi alkalomból a Magyar Köztársaság kolozsvári főkonzuljaként mutatkozhatom be Önöknek.

Különös megtiszteltetés és a Gondviselés adománya számomra, hogy ebben a minőségben éppen magyar nemzeti ünnepünkön köszönhetem Önöket először.

Cseh Áron főkonzul

(Elhangzott Magyarország nemzeti ünnepe alkalmából 2003. október 22-én, a Kolozsváron tartott állófogadáson)

(Utánnymás a Szabadság c. napilap 2003. október 23-i számából)

Kisebbségi nap, Szongott-díj, karácsony...

Mielőtt érdemben hozzálátunk a Fővárosi Örmény Klub december 18-i, azaz 2003-ban utolsó alkalommal megtartott klubestjének ismertetéséhez, adózzunk a kivételnek.

Kedves emlékezéssel bocsáthatjuk előre, hogy az est ezúttal - kivételesen pezsgőzéssel ért véget... Akik a Fővárosi Örmény Klub találkozóinak rendszeres látogatói, jól tudják, hogy ez nem így szokott lenni. Jó hangulat - igen, az igen; pezsgő nem. Hiszen a havi rendszerességgel, évek óta minden harmadik csütörtökön megtartott - azaz immár sokéves múltra visszatekintő, hagyományos gazdag műsorú esték legfeljebb annak a számára záródnak némi alkoholos itallal, aki rokonaival vagy barátaival hazafelé menet, netán egyenest otthon koccint egyet. (Ez pedig, ugyebár, magánügy)

De valójában kivétel-e a „kivétel”? Hiszen az állandó látogatók s az EÖGYKE tagok azt is nagyon jól tudják, hogy az év utolsó találkozója a megszokott, Semmelweis utcai épületben számunkra mindig az év hangulati összegzését, a karácsonyi hangulat-előkészületet s egyúttal a jövőbe tekintő jókívánságokat tartogatja. Így volt ez ezúttal is, 2003. december 18-án, a kivétel tehát ugyancsak hagyomány. Ezt a háziasszony, dr. Issekutz Sarolta odaadó munkatársaival gondosan biztosítja. De lássunk előbb egy idézetet:

„A Magyar Köztársaság Kormánya a kisebbségek társadalmi helyzetét, jogaik védelmét és érvényesítését a demokrácia fokmérőjének tekinti. Az alkotmányos keretek között Magyarországon tevékenykedő kisebbségek jogait biztosítani kell. Az állam, a társadalom kötelessége a nemzeti és etnikai, vallási kisebbségek, mint hagyományörző és fejlesztő közösségek támogatása. Elismerésre méltónak tartva a kisebbségek érdekében kifejtett tevékenységet, a Kormány december 18-át a Kisebbségek Napjának nyilvánítja.” (Az 1995-ös 116. számú Kormányrendelet 1. paragrafusa.)

A Fővárosi Örmény Klub az évenként utolsó, decemberi találkozásán amúgy is mindig megemlékezik a Kisebbségek Napjáról, ezúttal azonban a megszokott harmadik csütörtök egyúttal 18-ára is esett. Erről, a Kisebbségek Napjáról, valamint nagy vonalakban az évi végzett munkáról tett említést bevezetőjében dr. Issekutz Sarolta, amikor a zsúfolásig telt helyiségben